

paa Døren, der ere for paatrængende; men naar det gjælder at kræve en forholdsmaessig større Skat ved paakommende Leiligheder, har man rammet Kjøbenhavn, og naar det gjælder at skaffe større Summer tilveie ved Frivillighed, kan man heller ikke sige Andet, end at Kjøbenhavn er mødt. Jeg haaber ogsaa, at denne min Udtalelse maa have Vægt derved, at Enhver veed, at jeg ikke er nogen Kjøbenhavn-Tilbeder, men tværtimod er overbevist om, at Kjøbenhavn paa enhver Maade trykker paa vor Statsstilværelse og vor Statsfyrelse. Smid- lertid, idet man omtaler dette Forhold mellem Kjøbenhavn og de mindre Kjøbstæder, und- slipper den Indtægtsstat, som skal tages af Landet udenfor Hartkornet, Opmærksomheden. Det er en meget rigtig Bemærkning af et æret Medlem, at den svage Side ved denne Be- stemmelse er, at man ikke har kunnet fastsætte en bestemt Sum, som skulde udredes paa denne Maade. Kunde man det, lad mig sige, at det vilde blive ca. 500,000 Rd. eller noget Saa- dant, saa vilde det være langt sikkrere at gaae saaledes frem, saa vilde man meget bedre finde Midler til at udrede denne Skat.

For nu at gaae over i noget større Enkelt- heber med Hensyn til de Punkter, der have været omtalte, skal jeg bemærke, at det fore- kommer mig at være et meget stort Misgreb at behandle Tienden som Hartkorn, hvor man ikke behøver det. Tiender som Indtægt kunne ikke undslippe, man veed overalt, hvad Tiende er. Det er thinglæste Sager, de kjendes nøj- agtig, og det kan man forfølge nøie som Værdi og Indtægt. Hvad der sandsynligviis har bragt Regjeringen til at behandle Tienden som Hart- korn, hvilket i sig selv er en ubegribelig Be- tragtningsmaade fra Først af, er formodentlig, at der eies saamegen Tiende af de offentlige Stiftelser, tildeels endogaa af Stiftelser for Fattige osv., og at, hvis man gil til en Be- statning af Tiende, ganske simpelt efter Indtægt, vilde Skatten falde meget byrdefuldt paa disse offentlige Stiftelser. Men dette er en vigtig Betragtning. Skulde der mellem saadanne offentlige Stiftelser, der have deres Indtægter af Tiender, findes nogle, der virkelig havde Udgifter til Fattige, som de ikke kunde over-

komme paa Grund af Skatten, maatte vi hel- lere gribe til at understøtte disse enkelte Stift- telse end lade de store Ciere af Kirketiender undslippe for den simple Bestatningsmaade, som er Bestatningen af den Indtægt, Tienden giver. Altsaa troer jeg, at vi her ved nærmere Under- søgelse ville komme til at vedtage, at der kun er to Slags Hartkorn, som paa en simpel, ligefrem, sikker og tilstrækkelig Maade kunne be- stattes, som her er fastsat; men at den tredje Deel, Tiendehartkornet, maa udgaae af denne Bestatningsmaade og gaae over til Indtægts- bestatning. Derved vil ogsaa Opgjørelsen af Grundlaget for Indkomsskatten paa Landet og rundtomkring i høi Grad blive simplificeret. — De øvrige Bestemmelser, som have været om- talte, ere for en stor Deel Detailbestemmelser. Jeg for min Part deler ganske den Ansuelse, at den, som er Arveskæfter med Ret til at sælge og pantfætte, er indbefattet under Loven, og at den, som ikke er det, ikke er indbefattet der- under, og hvorfor? Fordi han er i den Stil- ling, hvori han befinder sig, fordi Vedkom- mende vil beholde ham deri. Havde Cierne ladet Fæsterne overtage deres Arveskæfteien- domme som fuld Eiendom, saa havde de ikke havt dem som Arveskæftere, og de vilde da ikke have udsat sig for saadanne Eventualiteter som den, her foreligger. Der er ikke en Mand her i Landet, som eier Fæstegods, som han jo kunde have været af med saaledes, at det havde givet ham en større Indtægt, end han nu har deraf. Har nu Nogen havt Smag for at beholde Fæstegodsset, saa er det bedst, at han, ligesom han har havt Søbmen deraf, saaledes ogsaa faaer Bitterheden deraf. Det er en aldeles sikker Sætning. — Hvad de øvrige Bestem- melser angaaer, skal jeg som sagt ikke gaae ind paa Enkeltheberne, da jeg ikke kan vente, at man skulde lade denne Lov gaae igjennem uden et Udvalg, og det maaskee heller ikke engang vilde være passende.

S. Sage: Maa jeg bede om Ordet for en kort Bemærkning.

Formanden: Det ærede Medlem har Ordet.